

کتابخانه

۱۴۳۱۸۱۵

الفبای روکش‌شناسی محیط

WWW.Ketab.ir
برای طراحان

مؤلف: دکتر جهان‌شاه پاکزاد
حمیده بزرگ

سرشناسه: پاکزاد، جهانشاه، ۱۳۲۸ - عنوان و نام پدیدآور: الفبای روانشناسی محیط برای طراحان/مؤلف جهانشاه پاکزاد، حمیده بزرگ. مشخصات نشر: تهران: آرمانشهر، ۱۳۹۱. مشخصات ظاهری: ۴۲۰ص: مصور، جدول، نمودار. شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۴۸-۱۱-۰-۱۵۵-۹ شماره کتابشناسی: ۳۰۲۰۰۳۹

وضعیت فهرست نویسی: فیبا یادداشت: واژهنامه. یادداشت: کتابنامه. یادداشت: نمایه

موضوع: روان شناسی محیط زیست - شناسه افزوده: بزرگ، حمیده، ۱۳۶۲ -

رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۷الف۲/ب۲BF۳۵۳ رده بندی دیویی: ۱۵۵/۹ شماره کتابشناسی: ۳۰۲۰۰۳۹

الفبای روانشناسی محیط برای طراحان

مؤلف: جهانشاه پاکزاد

حمیده بزرگ

مهندس بزمباش: برجانبابایی
طرح جلد: محمد مهدی عابدی

چاپ هشتم: ۱۴۰۲

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

ناشر: انتشارات آرمانشهر

چاپ: سارنگ

بهاه: ۲۸۵۰۰۰ تومان

مرکز توزیع: نشر و پخش ثمین

نشانی: تهران - خیابان انقلاب - خیابان دوازده فروردین - خیابان شهدای ژاندارمری غربی بن بست مرکزی پلاک ۱

تلفکس: ۶۶۹۶۱۹۲۰ - ۶۶۹۷۲۸۷۱

ISBN: 978 - 600 - 6248 - 11 - 0

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۶۲۴۸ - ۱۱ - ۰

n_p_samin@yahoo.com

www.armanshahr.pub.ir

پیشگفتار

سال‌ها در طراحی به ویژه معماری و طراحی شهری، رویکردهای مبتنی بر عملکردگرایی و فرمالیسم حکمفرما بود. دغدغه اصلی عملکردگراها تنظیم فضاها و رابطه بهینه بین آن‌ها و یا حداکثر رعایت اصول فنی مهندسی در طرح‌ها بود، فرمالیست‌ها نیز بر اساس ذوق و سلیقه خود و با انگیزه ایجاد یک اثر هنری و متکرانه، بر اساس برخوردی شهودی، طرحی ارائه می‌دادند که هر چند ظاهری جذاب داشت اما از نظر عملکردی دچار مشکلات فراوانی بود. در دو دهه اخیر، انتقادات وارده به این‌گونه طرح‌ها و همچنین مبانی نظری وارداتی، به آشتی میان فرم و عملکرد منجر شده است. علاوه بر این با وجود اضافه شدن مولفه معنا به دو مولفه پیشین، با این مولفه برخوردی انتزاعی و غیرملموس شده است. موضوع به قدری پیچیده و رمزآلود شده است که حرفه‌مندان، عطای معنا را به لقایش بخشیدند. در نهایت نیز طراحی در حرفه‌های معماری و طراحی شهری به جایی رسیده است که در بهترین حالت در چنبره مباحث زیباشناختی گرفتار شده و با رویکردی اقتدارگرا برای نیازهای متنوع فضایی شهروندان نسخه می‌پیچد. به رغم ادعای دوستان در توجه به مسائل کیفی، حداکثر کیفیت‌هایی که آگاهانه و ناخودآگاه در نظر گرفته می‌شود عدالت، رفاه و پایداری است. هر چند تأمین این کیفیت‌ها لازم است ولی کافی نمی‌باشد. به ویژه آن که کیفیت‌های مورد نیاز در فضاهای مختلف (بسته به نوع آن) متنوع‌تر از آن است که بتوان با چند کیفیت مورد اشاره در بالا، نیازهای شهروندان را پاسخگو بود.

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۹	فصل اول : نیازهای انسانی
۱۶	نیازهای جسمانی - زیستی
۱۶	نیاز به ایمنی و امنیت
۱۶	نیاز به تعلق
۱۷	نیاز به احترام
۱۷	نیاز به خودشکوفایی
۱۷	نیازهای شناختی و زیباشناختی
۱۹	چکیده
۲۱	فصل دوم : رویکردها در روانشناسی
۲۶	رویکرد زیست‌شناختی
۲۷	رویکرد رفتاری
۳۱	رویکرد شناختی
۳۳	رویکرد روانکاوی
۳۴	رویکرد پدیدارشناختی
۳۷	چکیده
۳۹	فصل سوم ارتباط انسان - محیط
۴۳	ارتباط چیست؟
۴۹	چکیده
۵۲	بخش اول فرآیندهای فردی
۵۶	فصل چهارم : احساس محیط
۶۵	بینایی
۶۶	ساختار کلی سیستم بینایی
۶۸	میدان دید
۶۹	میدان دید مشخص
۷۰	توجه فیزیولوژیک زیبایی بصری

www.ketab.ir